

Özgünlük, Hibrit ve Tarih

İSVEÇLİ ÜNLÜ MİMAR ANNA SÖDERBERG'İN MİMARLIK MERKEZİ'NDE GERÇEKLEŞTİRDİĞİ SÖYLEŞİ, İSVEÇ'TE TASARIM VE UYGULAMASINI YAPTIĞI; ÖZGÜNLÜK, HİBRİT VE TARİH KAVRAMLARI ETRAFINDA ŞEKİLLENEN VE AHŞAP MALZEME KULLANIMI ORTAK NOKTASINDA BULUŞAN ÜÇ YAPIYI ELE ALIYOR

Anna Söderberg, ÇEVİRİ VE DÜZENLEME **Çiçek Ş. Tezer Yıldız**

İsveçli mimar Anna Söderberg, Mimarlık Haftası kapsamında gerçekleştirdiği söyleşide kurucu ortağı olduğu

Söderberg Söderberg adlı ofisi ile gerçekleştirmiş olduğu üç projeyi katılımcılarla paylaştı. Özgünlük, malzemede hibritlik ve tarih olarak üç farklı yaklaşım biçimine vurgu yaptığı üç projenin en önemli ortak özelliği ahşap malzeme kullanımı. Yapılarında ahşap kullanımını önemseyen ve malzemeyi yapıların strüktürel yapısında, temel yapısal öğelerinde, cephe kaplamalarında ve iç mekânda kullanabilmek için zaman ve emek harcamaktan kaçınmayan mimar, söyleşisi dâhilinde yapılarının anlatısını da ahşap malzemenin kullanım deneyimleri etrafında şekillendirdi.

Özgünlük: Strandparken

Stockholm'un yakınında hızla gelişen bir bölge olan Sundbyberg'de yer alan proje fikri, Flokhem adlı bir yatırımcının Mälaren Gölü'nün yanında en iyi konumdaki alanlardan birinde bir proje gerçekleştirme teklifi alması ve İsveç'in en büyük ahşap konut yapısını inşa etmek istemesiyle ortaya çıkmış. Bir ahşap imalat firması olan Martinson ise, Folkhem'in isteği üzerine prefabrike ahşap elemanlar ile yüksek bir yapı yapabileceğine dair herkesi ikna ettiği bir sistem geliştirince, proje gerçekleştirilme yoluna girmiş.

Martinson'un alana hazır getirilen malzemeleri, inşaat alanını kuru ve rahat çalışılabilir bir alana çevirmek üzere geçici olarak oluşturulmuş bir

çatının altında uygulanmak üzere alana taşınmış. Kullanılan çapraz lamine masif ahşap malzeme betona kıyasla çok daha hafif olduğundan yapı karkası temele civatalar ile sabitlenerek çalışılmış.

İlerici yaklaşımı, geleneksel olanla kuvvetli bağı ve iyi kullanılmış teknolojisi nedeniyle kısa bir sürede, geniş bir tanınırlık sağlayan yapının mimarisi için ise ahşap ve cam malzeme ile balkonların kombinasyonu dolayısıyla güncel; fakat bunun yanında ikonik İsveç savaş sonrası "konut" mimarisinin izlerini taşıyan formuyla gelenekseldir, denebilir. Tasarım hassasiyetinin yanında, yapının düşük karbon ayak izi ise hem kullanıcılar hem de toplum için ticari değerini artırmakta.

Hibrit: Stockholm Yeni İdari Merkezi

Stockholmskem'in Skärholmen'deki Yeni İdari Merkezi projesi, bölgenin "Skärholmen in Focus" adlı kentsel gelişim projesi ile yeniden canlandırılmasının bir tezahürü ve sembolü olarak görülmekte. Bu yüksek yapı, bölgede küçük bir alana birçok çalışma ve konut alanı sığdırmakta, kentin bu terk edilmiş ve tekinsiz görülen bölgesini aktive etme amacı taşımakta. Daha önce yerinde Skärholmen Yüksek Okulu bulunan yapı, yıkılan yapının taban oturum alanını koruyarak yükselmiş. Okul bahçesine bakan, 4 kat yüksekliğinde, 300 kişiye iş imkânı sağlayacak ofis ve Kent Tiyatrosu Kültür Merkezi aktiviteleri işlevli bir

kütle ve onun üzerinde yükselen 22 katlı, içinde konutları barındıran bir ince kütleden oluşmakta.

Mimari ekibin projede arzuladığı, tüm yapıyı, strüktürden kaplamaya kadar, masif ahşaptan inşa etmek olmuş. Bu amaçla statik, yangın gereklilikleri, akustik, sürdürülebilirlik ve ekonomik koşullar göz önüne alınarak yürütülen uzun bir araştırma sürecinin ardından yüksek konut bloğu strüktüründe beton ve çelik malzemelerin hibritleştirilerek kullanıldığı bir çözüme gidilmesine; daha alçak olan ofis kütlelerinde ise masif ahşap kullanılmasına karar verilmiş. İç mekânda da tamimiyle ahşabın kullanıldığı ve bu malzeme seçiminin dışarıdan görünür olduğu mekâna ahşabın getirdiği sıcaklık ve sakinlik önemsenmiş. Stockholmshem'in bu yeni yapısının Skärholmen in Focus projesinde bir katalizör görevi görmesi umuluyor.

Tarih: Bollbacken

Bollbacken, 19. yüzyıl ortalarında bir askerin yaşamak üzere inşa ettirdiği bir kulübenin yıkılması sonrasında yerine, yapının karakteri korunarak, aynı büyüklükte inşa edilen bir yapı projesi. İnşa edilen yeni yapının eski yapının hatırasını taşıması; yapının taban oturma alanı, yeri, malzemeleri, kütle ve cephe açıklıkları korunarak sağlanmaya çalışılmış. Yapının dış yüzeylerinde geleneksel ve doğal malzemeler basit bir çerçevede seçilmiş; cepheleri boyanmış ahşap ile, çatısı ise kilden üretilmiş ince kiremit malzeme ile kaplanmış. İç mekânda ağırlıklı olarak beyaz renk kullanılmış. Yapının merkez aksı rüzgâr çiçeği çayırlarına ve iki taraflı su manzarasına yönelimli olarak belirlenmiş. ■

Anna Söderberg, Y. Mimar

Çiçek Ş. Tezer Yıldız, Y. Mimar

SOL ÜSTTE 1a, 1b, 1c, Strandparken

SAĞ ÜSTTE 2a, 2b, 2c, Stockholm
Yeni İdari Merkezi

SAĞDA 3a, 3b, Bollbacken